

PAPER DETAILS

TITLE: Politik Okuryazarlik Ölçeğinin Gelistirilmesi

AUTHORS: Hüseyin KÖKSAL, Mustafa EROL

PAGES: 444-471

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1182570>

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi

ISSN: 2147 - 1037

Development Political Literacy Scale

Hüseyin Köksal

Mustafa Erol

Article Information

CrossMark

DOI: 10.29299/kefad.762306

Received: 01.07.2020

Revised: 27.12.2020

Accepted: 02.01.2021

Keywords:

Political Literacy,
Political Awareness,
Political Expertise,
Political Participation,

Abstract

The aim of this study is to develop the political literacy scale. The study group consisted of 440 undergraduate students studying at a university in Istanbul. Exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA) were used in the study. EFA result indicates that the scale consists of 24 items and 5 factors and 63,852% of the total variance is explained. Factors were named as Political Expertise, Political Knowledge, Political Awareness, Political Interest and Political Participation. As a result of the CFA, it was determined that the scale had 24 items and the fit indices of the structure were sufficient ($\chi^2/sd = 1.53$, RMSEA = .070, SRMR = .07). Item-total correlations of the scale were found to range between .48 and .70. Cronbach Alpha internal consistency coefficient of the scale was found to be as .89. Based on these findings, it can be said that the scale can be used in a valid and reliable way in measuring the political literacy skills of individuals.

Politik Okuryazarlık Ölçeğinin Geliştirilmesi

Makale Bilgileri

CrossMark

DOI: 10.29299/kefad.762306

Yükleme: 01.07.2020

Düzeltilme: 27.12.2020

Kabul: 02.01.2021

Anahtar Kelimeler:

Politik Okuryazarlık,
Politik Farkındalık,
Politik Uzmanlık,
Politik Katılım,

Öz

Bu çalışmanın amacı politik okuryazarlık ölçeğinin geliştirilmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul'da bir üniversitede öğrenim gören toplam 440 lisans öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmada açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Çalışma kapsamında ilk önce 239 öğrenciden elde edilen veri ile açımlayıcı faktör analizi (AFA) yapılmıştır. Daha sonra açımlayıcı faktör analizinden (AFA) elde edilen verilerle 201 öğrenciden elde edilen veri ile de doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. AFA sonucu ölçeğin 24 madde ve 5 faktörden oluştuğunu ve toplam varyansın 63,852'sini açıkladığını göstermektedir. Faktörler "Politik Uzmanlık, Politik Bilgi, Politik Farkındalık, Politik İlgi ve Politik Katılım" olarak isimlendirilmiştir. DFA sonucunda ise ölçeğin 24 madde olduğu ve elde edilen 5 faktörlü yapının uyum indekslerinin yeterli düzeyde olduğu belirlenmiştir ($\chi^2/sd = 1,53$, RMSEA = .070, SRMR = .07). Ölçeğin toplam madde korelasyonları .48 ile .70 arasında değişmektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısının .89 olduğu saptanmıştır. Bu bulgulardan hareketle, ölçeğin bireylerin politik okuryazarlık becerilerinin ölçülmesinde geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabileceği söylenebilir.

Sorumlu Yazar: Mustafa EROL, Araştırma Görevlisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye, merol@yildiz.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1675-7070>

Hüseyin KÖKSAL, Profesör Doktor, Gazi Üniversitesi, Türkiye, hkoks@gaazi.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3805-2810>

Atıf için: Köksal, H. & Erol, M. (2021). Politik okuryazarlık ölçeğinin geliştirilmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 444-471.

Giriş

Politik okuryazarlık, ekonomik okuryazarlık, medya okuryazarlığı, girişimcilik, eleştirel düşünme, sosyal katılım, işbirliği, iletişim, gözlem, tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama, araştırma, mekân algılama, karar verme vb. beceriler sosyal bilgiler dersinin kazandırmayı amaçladığı becerilerdendir. Politik okuryazarlık becerisi bireyleri toplumsal ve demokratik hayata hazırlayan en önemli becerilerden birisidir. Son yıllarda artan etkin vatandaş yetiştirme düşüncesi politik okuryazarlık kavramının yeniden müfredata girmesini sağlamıştır (Kuş, 2013).

Okur-yazar kavramı harfleri çözümlemeyi ifade ederken, okuryazarlık anlamlandırmaya dayalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Okuryazarlık kavramı günümüzde her geçen gün yeni terimlerle birleşerek (müzik, sağlık, finansal, dijital, pedagojik, medya, eleştirel, görsel okuryazarlık, ekonomi, yeni medya, erken, fen, matematik, duygusal, enerji, hukuk, ruh sağlığı, bilgi, çevre ve istatistik okuryazarlığı vb.) anlam sahasını genişletmektedir (Kurudayıoğlu ve Tüzel, 2010). Politik okuryazarlık kavramı da günümüzde bireylerin kazanması gereken temel becerilerin başında gelmektedir. Çünkü demokrasinin gelişmesi için politik katılım ve temsil oranının artırılması gerekmektedir. Bilinçli bir politik katılım içinde politik okuryazar bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Politik okuryazarlık bireylerin politik bilgiye sahip olma durumunu, bireylerin politik bir olayı kavrayabilmelerini ve politik farkındalığı içermektedir (Krosnick, 1990; Zaller, 1992). Politik okuryazar bir birey içinde bulunduğu durumu sadece anlamakla yetinmeyip olaya aktif ve etkili bir şekilde dâhil olan ve onu yöneten, devletin kurumları ile bu kurumların işleyişi hakkında bilgi sahibi olan, siyasi partileri ve devlet yöneticilerin nasıl seçildiğini bilen kişidir (İnan ve Tarhan, 2018; Kuş, 2013). Anderson'a (2008) göre politik okuryazarlık yaklaşımı bilgi, anlama ve pratik anlamda yeterliliği içermektedir. Politik okuryazar olan bir birey, etkili, sorumlu bir şekilde politikayla ilgilenen, demokratik yaşama aktif olarak katılan ve kendi kendine karar veren kişidir (Dirk, 2014; Lockyer, Crick ve Annette, 2003). Politik okuryazarlık bilgisi olmayan bireyler politik konularla ilgili sınırlı bir bilgiye sahiptirler ve demokratik yaşama nasıl aktif bir şekilde katılacaklarını bilemezler (Borhaug, 2008; Denver ve Gordon, 1990).

Politik okuryazarlık, kamusal tartışmaların içeriğini anlamak için gerekli olan temel kavramlar ve olgular bilgisidir (Westholm, Lindquist ve Niemi, 1990). Politik okuryazarlık, bireyin siyasal sistemi anlamasını ve pasif siyasal bilgileri özümsemekten ziyade eylemde bulunmayı ifa eder. Politik okuryazarlık, demokratik katılımı etkili ve bilinçli kararların alınması için gerekli olan bilgi, beceri ve değerlerin kazanılmasının teminatını oluşturur (Fyfe, 2007). Etkili vatandaşlık eğitimi sosyal ve ahlaki sorumluluğu, toplumsal katılımı ve politik okuryazarlığı içermektedir (Advisory Group on Citizenship, 1998). Etkin vatandaşlar, verilen bilgileri doğrudan almak yerine inceleyebilmeli, anlamlandırmalı ve gerekliyse eylemde bulunabilmelidir (Faiz ve Dönmez, 2016). Etkin vatandaş sorunlara küresel bakabilen, kültürel farklılıkları kabullenen, işbirliği içinde ve sorumluluk alarak çalışabilen, çatışmaları şiddet kullanmadan çözen, eleştirel düşünebilen, çevrenin korunması için

yaşam tarzını değiştiren kişidir. Bireylere vatandaş olma bilinci kazandırmak farklılıkları ortak amaçlarda birleştirmek ve bir ülkenin devamlılığını sağlayabilmek adına önemlidir (Hablemitoğlu ve Özmete, 2012). Bu bilincin oluşturulmasında ve etkin vatandaş yetiştirilmesinde politik okuryazarlık eğitimi önemli bir rol üstlenmektedir.

İlk olarak ailede ortamında başlayıp daha sonrasında okullarda sistemli bir şekilde devam eden vatandaşlık eğitimi bir süreç olarak hak ve sorumluluklarımızı bir birey olarak nasıl yerine getireceğimizin eğitimidir. Vatandaşlık eğitiminin ve politik katılımın önemli bir belirleyicisi olan politik okuryazarlık aile ve okul gibi sosyalleşme bağlamında potansiyel olarak geliştirilen bir yetkinliktir (Malafaia ve diğ., 2017). Çünkü vatandaşlık anlayışı ancak toplumsal süreç içinde etkileşimde bulunularak ve öğrenilerek oluşur (Veldhuis, 1997). Farrell'a (1998) göre bireylerin demokratik bir vatandaş olarak yetişebilmeleri için politik okuryazarlığı ve demokrasinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerleri sistemli bir şekilde okulda öğrenmeleri gerekir. Çünkü siyasi ve politik katılımın en önemli unsuru siyasi, hukuk, politik, vatandaşlık gibi anlamlarda bilgiye sahip olmaktır. Bu aynı zamanda demokrasinin de temelini oluşturmaktadır. Bu bilgiye de ancak siyasi, politik ve vatandaşlık eğitimi ile ulaşılabilceği çeşitli araştırmalarla belirtilmiştir (Wilkins, 1999).

Etkili bir vatandaşlık eğitiminin demokratik eğitimden geçtiği unutulmamalıdır. Çünkü demokratik toplum demokratik bir eğitimi gerektirir (Edwards, 2008). Demokratik eğitimde de politik katılımı, politik, bilgi, politik uzmanlık, politik farkındalık ve politik okuryazarlık önemli bir görev yerine getirmektedir. Dewey ideal bir demokrasinin bilinçli, eğitim düzeyi yüksek, politik yaşamın görevlerini bilen bireylere ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir (Gutok, 2014). Bu açıdan politik okuryazar olan bireyler demokratik süreçleri daha da içselleştirebileceklerdir. Çünkü demokrasi bireylerin yaşam biçimidir ve günümüzdeki en önemli sosyo-politik konulardan birini oluşturmaktadır.

İlgili alan yazın incelendiğinde "Aktif Yurttaşlık Öz Yeterlilik Ölçeği" (Arslan, Dil, Çetin ve Yazıcı, 2017), "Siyaset Okuryazarlık Beceri Ölçeği" (Faiz, 2016), "Etkili Vatandaşlık Ölçeği" (Sağlam, 2011), "Vatandaşlık Bilinci Ölçeği" (Ünal, 2019), "Küresel Vatandaşlık Ölçeği" (Şahin ve Çermik, 2014) gibi ölçeklerin geliştirildiği görülmektedir. Ancak politik okuryazarlık ile ilgili politik okuryazarlığın boyutlarını oluşturan yapılara ilişkin özel bir ölçek geliştirme çalışmasına rastlanmamıştır. Bu nokta bu araştırmanın bulgularının alandaki boşluğu dolduracağı düşünülmektedir. Politik okuryazarlığın teknolojik gelişmelere bağlı olarak gün geçtikçe daha önemli hale gelmesi bu çalışmanın önemini artırmaktadır. Ayrıca sosyal medya ve yeni medya ile birlikte bireylerin politikaya olan ilgilerinin artması politik okuryazarlığı zorunluluk haline getirmiştir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı "politik okuryazarlık ölçeğinin geliştirilmesi" olarak belirlenmiştir.

Yöntem

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırma Türkiye'nin İstanbul ilinde bulunan bir üniversitede okuyan, yaşları 18-28 arasında değişen ve kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenen toplam 440 üniversite öğrencisi ile yürütülmüştür. Aşağıdaki Tablo 1'de katılımcılara ilişkin demografik bilgiler sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışma grubuna ilişkin betimsel verilerin dağılımı

	AFA		DFA		Toplam
Cinsiyet	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
N	129	110	100	101	440
Toplam N	239		201		
%	54	46	49.8	50.2	
Toplam %	54.3		45.7		100

Tablo 1 incelendiğinde 239 (kız, erkek) öğrenci ile açımlayıcı faktör analizi (AFA) yapıldığı, 201 (kız, erkek) öğrenci ile de doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapıldığı görülmektedir. Ayrıca tabloya göre çalışma grubunu %54.3'ünü açımlayıcı faktör analizi yapılan grup, %45.7'sini ise doğrulayıcı faktör analizi yapılan grup oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Etkin vatandaşlık ve politik okuryazarlık ölçeğinin geliştirilme aşamaları: Madde havuzu oluşturma aşaması: ölçme aracındaki taslak maddeleri belirleme adına ilgili alan yazın incelenmiş (Dağ ve Koçer, 2019; Görmez, 2018; Faiz, 2016; Faiz ve Dönmez, 2019; Kuş, 2013; Kuş ve Tarhan, 2016; Tarhan, 2015) ve politik okuryazarlık ölçeğinin madde havuzu oluşturulmuştur. 5 üniversite öğrencisine ölçekteki alt boyutları içeren beş tane soru sorulmuş ve 45 maddelik havuz oluşturulmuştur. Ölçek beşli likert olarak 1- Kesinlikle Katılmıyorum. 2- Katılmıyorum. 3- Az Katılıyorum. 4- Katılıyorum. 5- Kesinlikle Katılıyorum şeklinde oluşturulmuş ve. "Politik Uzmanlık, Politik Bilgi, Politik Farkındalık, Politik İlgi ve Politik Katılım" alt boyutlarıyla yapılandırılmıştır. Ayrıca uzmanlar maddeleri, bilimsel açıdan, dil ve anlatım yönünden uygunluğuna yönelik görüş belirtmişlerdir. Gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra tekrar uzmanlara gönderilmiş ve taslak bir madde oluşturulmuştur. Geliştirilen politik okuryazarlık ölçeğinde olumsuz madde yer almamakta ve ölçekteki maddeler tersten puanlanmamaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek puan 120'dir. Ayrıca, toplanabilirlik testi (ANOVA with Tukey's Test for Nonadditivity) sonuçlarından hareketle ölçeğin toplam üzerinden değerlendirilebileceği görülmektedir.

Kapsam ve görünüş geçerliği aşaması (Uzman Görüşü): Ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliği için taslak form, Türkçe eğitimi, sosyal bilgiler eğitimi (politik okuryazarlık, siyasi okuryazarlık, siyasi katılım ile ilgili çalışmaları bulunan) ve ölçme-değerlendirme alanlarında doktoralı öğretim üyelerine uzman görüşü alma adına gönderilmiştir. Uzmanlardan hazırlanan taslak formdaki maddelerin araştırmanın amacına ve dil açısından uygun olup olmadığının belirlemeleri istenmiştir. Ayrıca uzmanlardan araştırmanın amacına uygun madde önermeleri de istenmiştir. Taslak form gönderilen

uzmanlardan taslak formdaki maddelerin her birini “uygunluk”, “açıklık” ve “anlaşılabilirlik” kriterlerine göre araştırmanın alt boyutlarını da dikkate alarak değerlendirmeleri istenmiştir. Uzmanlar taslak formdaki her bir maddeyi Lawshe yöntemine göre “uygun”, “kısmen uygun”, “uygun değil” gibi üç kriterde değerlendirmişlerdir.

Uzman dönütleri incelenmiş ve bazı maddelerin düzenlemeler yapılarak ölçme aracına alınmasına karar verilmiştir. Gerekli düzenlemeler sonrasında ölçme aracına son şekli verilmiştir. Kapsam geçerliği verilerine ilişkin uzmanlardan gelen dönütler incelenmiş ve ölçme aracında bulunan maddelerin ilgili yapıyı ölçtüğüne karar verilmiştir. Araştırmanın kapsam geçerlilik indeksi Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Kapsam geçerlilik indeksi

Madde Numaraları	U	KU	UD	KGİ
Madde 1	8	0	0	1.00
Madde 2	8	0	0	1.00
....	...	...	...	...
Madde 32	6	1	1	0.33
....	...	...	...	...
Madde 45	7	0	1	0.42
Taslak Formu Değerlendiren Uzman Sayısı	8			
Hesaplanan Kapsam Geçerlik İndeksi (KGİ)	0.87			

*U= Uygun, KU= Kısmen Uygun, UD= Uygun değil., KGİ= Kapsam Geçerlik İndeksi”

Tablo 2’ye göre, taslak formdaki ölçek maddeleri 8 uzman incelemiş ve KGİ .87 olduğu saptanmıştır. Kapsam geçerlilik indeksinin .87 çıkması ölçeğin KGİ değerinin iyi düzeyde olduğunu göstermektedir.

Verilerin Toplanması

Politik okuryazarlık ölçeğinin verileri 2019-2020 bahar yarıyılında hazırlanan çevrimiçi formlar aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırmanın verilerinin toplanmasında Google formlardan yararlanılmıştır. Google formlara politik okuryazarlık ölçeğindeki 45 madde girilmiş ve katılımcılardan seçeneklerinden birini işaretlemeleri istenmiştir. Ayrıca katılımcılara elde edilen verilerin sadece bilimsel çalışmada kullanılacağı ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacağı belirtilmiştir. Geliştirilecek ölçeğin bilimsel değerlerinin ve ölçek maddelerinin isteyen olursa katılımcılarla paylaşılacağı belirtilmiştir. Çalışmada araştırmacıların gönüllüğü ve aydınlatılmış onam bilgi formu kullanılmıştır. Söz konusu formlara ilişkin gerekli açıklamalar aşağıda özetlenmiştir.

Çalışma “Politik Okuryazarlık Ölçeği” geliştirmek adına yapılacaktır. Araştırmanın verileri politik katılım, politik uzmanlık, politik bilgi, politik ilgi ve politik farkındalık sorularını içermektedir. Araştırmacılar elde edilene verileri bilimsel amaçlar dışında kullanmayacaktır. İletişim bilgilerinizi ve kimliğinizi veri toplama aracına yazmayınız. Veri toplama aracındaki demografik bilgileri doldurmanız yeterlidir. Eğer araştırmaya katılmayı istiyorsanız lütfen “Evet” kutucuğunu işaretleyiniz.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizi kapsamında ilk önce kayıp ve uç değerler (Box-Plot grafiği ile incelenmiştir) incelenmiş ve veri seti düzenlenmiştir. Daha sonra yapılan normallik testi sonuçları normallik varsayımının sağlanmadığı yönündedir (Kolmogorov-Smirnov testi, $Z=.106$ $p=.000$). Ancak Tabachnick ve Fidell, (2013)'e göre normallik varsayımının sağlanması için basıklık ve çarpıklık değerlerinin $+1.5$ ile -1.5 arasında olması yeterlidir. Bu çalışmanın basıklık ve çarpıklık indeksinin -1.088 ile $.093$ olduğu saptanmıştır. Bu değerler ölçekte bulunan maddelerin normallik varsayımını sağladığını göstermektedir. Ayrıca aşağıdaki işlemlerde ölçekteki verilerin analizi bağlamında yapılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Ölçeğin faktör yapısını saptamak için şu işlemler yapılmıştır: Kapsam, ölçüt-eşzaman ve yordama geçerliği, açımlayıcı faktör (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA). Ayrıca, ölçeğin güvenilirliği için ise şu işlemler yapılmıştır: Pearson momentler çarpımı, madde analizleri ve iç tutarlılık katsayısı (Cronbach α).

Araştırmanın Etik İzinleri

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı = Yıldız Teknik Üniversitesi Etik Kurulu

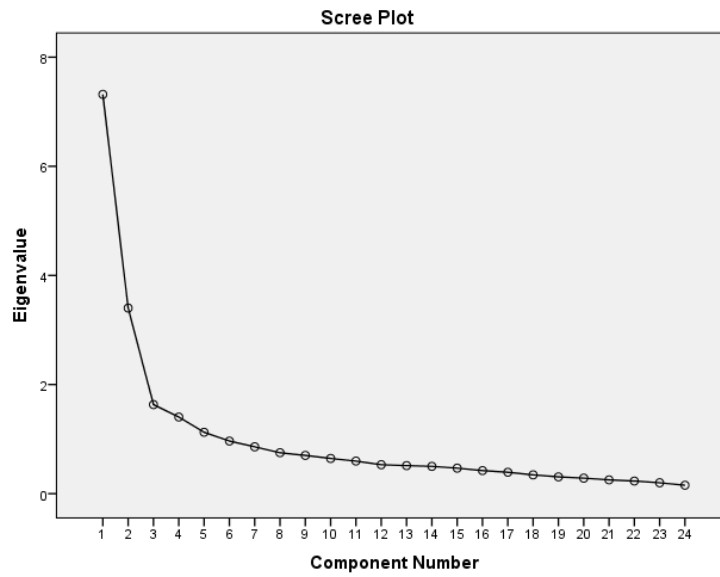
Etik değerlendirme kararının tarihi= 22.06.2020

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası= 73613421-604.01.02-E.2006220348

Bulgular

Geçerlik Analizlerine İlişkin Bulgular

Açımlayıcı faktör analizi (AFA): Geliştirilen politik okuryazarlık ölçeğinin yapı geçerliliğini sağlamak adına AFA yapılmıştır. AFA taslak formda hazırlanan maddelerin kaç alt boyuta ayrılacağını ve bu maddeler arasındaki ilişkileri belirleme adına kullanılmaktadır (Sömez ve Alacapınar, 2016). AFA sonucunda ölçekte bulunan 45 maddeden binişiklik gösteren ve madde toplam korelasyon değerleri $.30$ 'un altında olan 21 madde ölçekten çıkarılmıştır. Ölçekte bulunan maddeler incelendiğinde Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) $.86$, Bartlett Küresellik Testinin $.000$ ($p<.05$) olarak hesaplanmıştır. Bu değerler maddelerin faktör analizine uygunluğuna işaret etmektedir (Kalaycı, 2016). Ayrıca maddelerin ortak varyans değerleri $.52$ ile $.78$ arasında değişmektedir. Ölçeğe ilişkin saçılma diyagramı Şekil 1' de gösterilmiştir.

Şekil 1. Saçılım diyagramı

Şekil 1'e göre ölçek faktörlerinin beşinci noktadan sonra maddelerin yatay ekseninde seyrettiği görülmektedir. Dolayısıyla, ölçeğin beş faktörden oluştuğu söylenebilir. Ayrıca boyutların kesinleştirilmesi adına faktör öz değerleri de incelenmiş ve bilgiler Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Öz değer faktör sayısı ve açıklanan varyans oranı

Faktörler	Toplam	Başlangıç Öz Değerleri		Kare Yüklemelerin Öz Topamları		
		Varyans %	Toplanmış %	Toplam	Varyans %	Toplanmış %
1. Faktör	6.635	31.594	31.594	4.391	20.907	20.907
2. Faktör	2.798	13.322	44.916	2.490	11.858	32.765
3. Faktör	1.568	7.468	52.384	2.333	11.111	43.876
4. Faktör	1.362	6.485	58.869	2.153	10.252	54.128
5. Faktör	1.046	4.983	63.852	2.042	9.724	63.852

Tablo 3'e göre öz değeri 1' den büyük olan beş faktör bulunmaktadır. Özdamar (2017)'a göre özdeğerleri birden büyük özdeğer sayısı kadar faktör belirleme en sık kullanılan faktör belirme kriteridir. Tabloya göre, birinci faktör toplam varyansın %20,907'ünü, ikinci faktör %11,858'sini, üçüncü faktör %11,111'ünü, dördüncü faktör %10,252'sini ve beşinci faktör %9,724'ünü açıklamaktadır. Ayrıca bu beş faktör toplam varyansın %63,852'sini açıklamaktadır. Verimax döndürme işleminden sonra ortaya çıkan sonuçlar aşağıdaki Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. Ölçeğin temel bileşenler analiz yöntemindeki maddelerin faktör yükleri

		Faktörler				
		1	2	3	4	5
Maddeler						
Politik Uzmanlık	M1. Güncel politik olayları takip ederim	.787				
	M2. Siyasi partiler arasındaki ideolojik farklılıkları bilirim	.765				
	M3. Politik sorunların medyaya etkilerini analiz edebilirim	.747				
	M4. Politik sorunların topluma etkilerini analiz edebilirim	.728				
	M5. Politikacıların söylemlerini eleştirel bir bakış açısı ile analiz edebilirim	.717				
	M6. Politik bir konuyu diğer konulardan ayırt edebilirim	.609				
	M7. Politik bir olayı süreç içerisinde analiz edebilirim	.606				
	M8. Medyadaki politik haberlere eleştirel bir bakış açısı ile yaklaşırım	.566				
Politik Bilgi	M9. Demokrasinin bir yaşam biçimi olması gerektiğini bilirim	.765				
	M10. Egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğunu bilirim.	.739				
	M11. Politik kavramlara ilişkin bilgi düzeyine sahibim	.724				
	M12. Toplumunu oluşturan bütün bireyler yasalar önünde eşit olmalıdır.	.603				
	M13. Demokratik toplumları diğer toplumlardan ayırt edebilirim	.586				
Politik Farkındalık	M14. Bir vatandaş olarak sorumluluklarımın neler olduğunu bilirim		.749			
	M15. Bir vatandaş olarak haklarımın farkındayım		.670			
	M16. Devletin vatandaşlara karşı görev ve sorumluluklarının farkındayım		.602			
	M17. Demokratik toplumlarda düşünce özgürlüğünün olması gerektiğinin farkındayım		.583			
	M18. Bilinçli oy kullanmak için politik okuryazar olmak gerektiğinin farkındayım		.578			
Politik İlgi	M19. Hükümet sistemlerinin nasıl çalıştığını bilmek isterim			.715		
	M20. Politik konular hakkında konuşmak beni mutlu eder			.659		
	M21. Toplumunu ilgilendiren sorunların çözümüne katkı sağlamak isterim			.653		
Politik Katılım	M22. Politik kampanyalara katkıda bulunmak isterim				.743	
	M23. Seçimlere aktif katılım gösteririm				.683	
	M24. Ülke yönetiminde halkın söz sahibi olması gerekir				.610	

Tablo 4'e göre ölçeğin alt boyutlarının yük değerleri, politik uzmanlık (8 madde) .57 ile .79, politik bilgi (5 madde).59 ile .77, politik farkındalık (5 madde).58 ile .75, politik ilgi farkındalık (3 madde).65 ile .72 ve politik katılım (3 madde).61 ile .74 arasında değişmektedir. Ölçeğin alt faktörleri ilgili alan yazın taranarak belirlenmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonucu oluşan yapının alt faktörlere dağılımını belirlemek adına uzman görüşü alınmıştır. Uzmanların görüşleri alan yazınla paralellik göstermiş ve alt faktörlerin isimleri Tablo 4 'deki gibi (Politik Uzmanlık, Politik Bilgi, Politik Farkındalık, Politik İlgi ve Politik Katılım) belirlenmiştir.

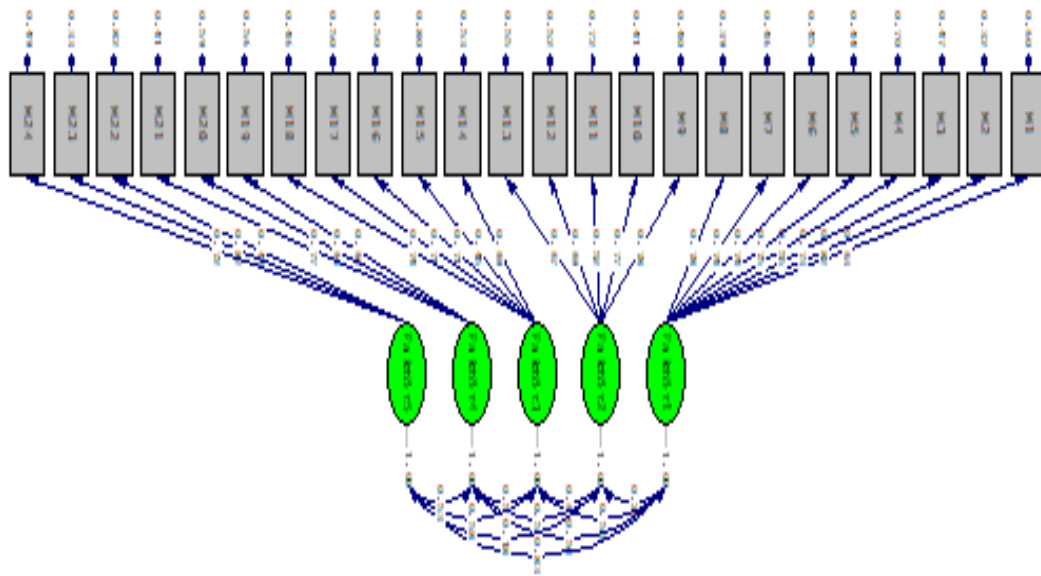
Doğrulayıcı faktör analizi (DFA): AFA ile oluşan modeli doğrulamak adına DFA yapılmıştır. Bu açıdan değerlendirildiğinde DFA AFA ile oluşturulan modelin yapıya uygun olup olmadığının irdelemesi olarak ifade edilebilir (Seçer, 2015; Sönmez, 2016). Bu analiz açımlayıcı faktör analizi yapılan gruptan farklı bir çalışma grubu ile yürütülmüştür. DFA yapmak için 201 öğretmen adayına açımlayıcı faktör analizi sonuçları tekrar uygulanmıştır. DFA sonrasında uyum indeksleri incelenmiştir. Uyum indeksleri yorumlanmasında Büyüköztürk, Şekercioğlu ve Çokluk (2015) ifade

ettiği değer aralıkları dikkate alınmıştır. Elde edilen uyum indeksi verileri aşağıda Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Ölçeğin uyum indeksleri

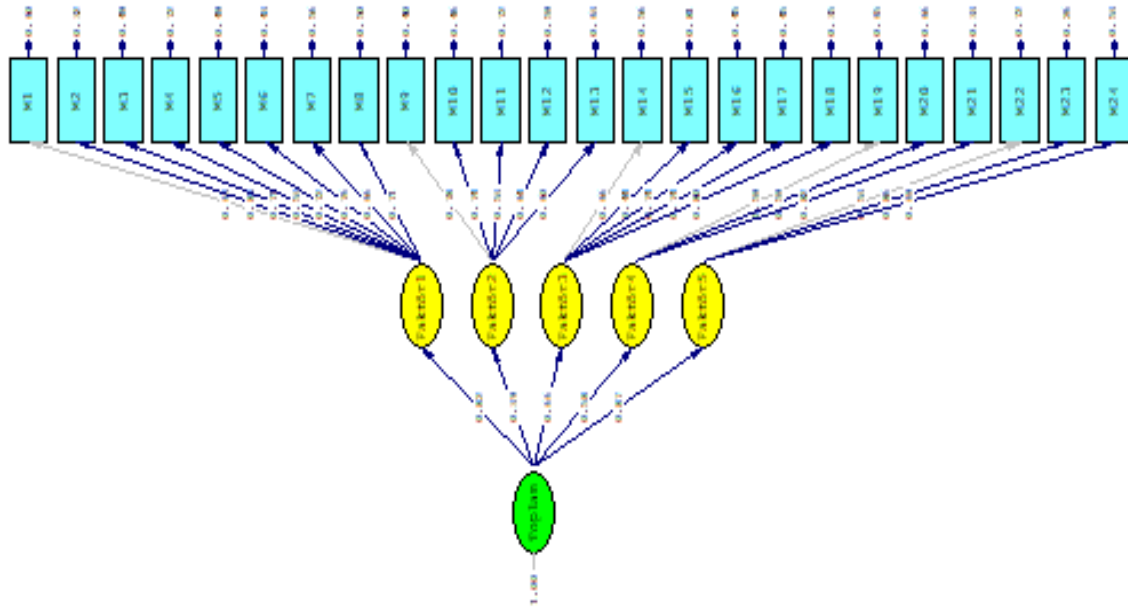
Uyum İndeksleri	Mükemmel Uyum Ölçütü	İyi Uyum Ölçütü	Değer	Uyum Düzeyi
χ^2/sd	$0 \leq \chi^2/sd \leq 2$	$2 \leq \chi^2/sd \leq 3$	1.53	Mükemmel Uyum
RMSEA	$.00 \leq RMSEA \leq .05$	$.05 \leq RMSEA \leq .08$	.070	İyi Uyum
AGFI	$.90 \leq AGFI \leq 1.00$	$.85 \leq AGFI \leq .90$	.87	İyi Uyum
GFI	$.95 \leq GFI \leq 1.00$	$.90 \leq GFI \leq .95$	.90	İyi Uyum
CFI	$.95 \leq CFI \leq 1.00$	$.90 \leq CFI \leq .95$	.94	İyi Uyum
NFI	$.95 \leq NFI \leq 1.00$	$.90 \leq NFI \leq .95$	.93	İyi Uyum
NNFI	$.95 \leq NNFI \leq 1.00$	$.90 \leq NNFI \leq .95$	.93	İyi Uyum
RFI	$.95 \leq RFI \leq 1.00$	$.90 \leq RFI \leq .95$	.90	İyi Uyum
IFI	$.95 \leq IFI \leq 1.00$	$.90 \leq IFI \leq .95$	.94	İyi Uyum
SRMR	$.00 \leq SRMR \leq .05$	$.05 \leq SRMR \leq .10$	.07	İyi Uyum
PNFI	$.95 \leq PNFI \leq 1.00$	$.50 \leq PNFI \leq .95$	.76	İyi Uyum
PGFI	$.95 \leq PGFI \leq 1.00$	$.50 \leq PGFI \leq .95$	.63	İyi Uyum

Tablo 5'e göre politik okuryazarlık ölçeğinin 24 maddelik beş faktörlü yapısı iyi düzeyde uyum göstermektedir. DFA sonucu elde edilen yol şemaları ve maddelerin yapı parametreleri Şekil 2 ve Şekil 3'te gösterilmiştir.

“Faktör 1= Politik Uzmanlık, Faktör 2= Politik Bilgi, Faktör 3=Politik Farkındalık, Faktör 4= Politik Bilgi, Föktör 5= Politik Katılım”

Şekil 2. Birinci düzey yol şeması

“Faktör 1= Politik Uzmanlık, Faktör 2= Politik Bilgi, Faktör 3=Politik Farkındalık, Faktör 4= Politik İlgi, Faktör 5= Politik Katılım”

Şekli 3. İkinci düzey yol şeması

Şekil 2 ve 3’de belirlenen yol şemalarına göre, maddelerin ölçmeyi amaçladığı yapılar ile ölçme aracıda yer alan maddeler arasındaki standartlaştırılmış faktör yükleri t değerine göre anlamlıdır. Bu açıdan ölçekteki 24 maddenin puanlarının politik okuryazarlık ölçeğinin yapısını oluşturan alt boyutları ölçtüğü (Politik Uzmanlık, Politik Bilgi, Politik Farkındalık, Politik İlgi ve Politik Katılım) ve faktöriyel geçerliğin sağlandığını söylemek mümkündür.

Güvenirlilik Analizlerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın güvenirlik analizleri için ölçeğin, Cronbach Alfa (iç tutarlılık katsayısı) değeri hesaplanmıştır. Cronbach Alfa değerine ilişkin veriler Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Cronbach alfa katsayıları

Boyutlar	Ortalama	Varyans	Standart Sapma	Madde Sayısı	İç Tutarlılık (Cronbach Alfa) Katsayısı
Politik Uzmanlık	30.4733	40.513	6.36496	8	.89
Politik Bilgi	21.8092	11.509	3.39256	5	.80
Politik Farkındalık	22.1679	8.756	2.95909	5	.79
Politik İlgi	12.6489	5.368	2.31691	3	.72
Politik Katılım	11.5668	6.483	2.54625	3	.72

Tablo 6’ya göre ölçeğin toplamının iç tutarlık katsayısı .86, alt faktörlerin ise .72 ile .89 arasında değişmektedir. Güvenirlik katsayısının .70’in üzerinde olması ölçeğin güvenirliğine işaret etmektedir (Kalaycı, 2016; Özdamar, 2017). Madde analizine ilişkin bilgiler ise Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Madde istatistiklerine ilişkin veriler

Madde No	Madde Çıkarsa Test Ortalaması	Madde Çıkarsa Test Varyansı	Düzeltilmiş Madde- Toplam Korelasyonu	Kareli Çoklu Korelasyon	Madde Çıkarsa Cronbach Alpha Değeri	t-değeri	sd/p
M1	94.3690	154.825	.398	.487	.899	46.998	
M2	94.1070	147.988	.676	.744	.892	50.068	
M3	94.3850	150.593	.574	.574	.895	47.136	
M4	94.8021	157.471	.294	.564	.901	40.734	
M5	94.2193	147.570	.644	.651	.893	44.839	
M6	94.3636	149.469	.621	.701	.894	46.672	
M7	94.2941	152.069	.525	.587	.896	48.045	
M8	94.1818	145.956	.685	.734	.892	44.102	
M9	94.0909	152.900	.453	.622	.898	49.369	
M10	93.4759	157.552	.352	.654	.900	72.039	
M11	94.2460	155.928	.357	.462	.900	52.338	
M12	93.3316	158.911	.481	.515	.898	117.906	sd=167
M13	93.8717	156.650	.314	.489	.901	55.919	*p<.01
M14	93.7059	154.080	.550	.650	.896	68.794	
M15	94.2246	156.627	.351	.521	.900	51.461	
M16	93.7540	152.574	.610	.554	.895	67.974	
M17	93.4813	155.412	.504	.697	.897	75.523	
M18	93.5294	153.767	.607	.611	.895	77.254	
M19	93.6310	155.664	.485	.540	.897	72.101	
M20	93.9947	153.651	.430	.513	.898	47.960	
M21	94.1818	152.709	.486	.571	.897	47.485	
M22	94.1337	152.837	.476	.500	.897	50.852	
M23	94.1230	149.108	.679	.656	.893	52.944	
M24	94.5775	149.901	.502	.593	.897	36.940	

Tablo 7' incelendiğinde politik okuryazarlık ölçeğindeki maddelerin toplam korelasyonlarının .48 ile .70 arasında değiştiği söylenebilir. Ölçekteki korelasyon değerleri incelendiğinde kabul edilebilir aralıklarda olduğu görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Politik okuryazarlık ölçeğinin faktör yapısı için yamaç çizgi diyagramı, öz değeri 1 ve 1'den büyük olan faktörler ve faktörlerin madde yük değerleri dikkate alınmıştır. Sonuçlar ölçeğin beş faktörlü bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Belirlenen beş faktör toplam varyansın %63'ünü açıklamaktadır. Maddelerin faktör dağılımları incelendiğinde, "Politik Uzmanlık, Politik Bilgi, Politik Farkındalık, Politik İlgi ve Politik Katılım" faktörleri altında toplandığı görülmektedir. İlgili alan yazın incelendiğinde Faiz (2016) tarafından geliştirilen dört bölümden oluşan siyaset okuryazarlık anketinin duyuşsal eğitim boyutunun alt boyutları "Duyarlılık, Hoşgörü, Gönüllülük, Eşitlik ve Sorumluluk" davranış ve beceri boyutunun alt boyutları ise "Adalet, Empati, Problem Çözme, Medyayı ve Teknolojiyi Tanıma, Manipülasyon ve İkna Etme, Sorumluluk" olduğu görülmektedir. Ölçeğin alt boyutları ve maddeleri incelendiğinde politik okuryazarlık ölçeğinden tamamen farklı olduğu söylenebilir. Arslan, Dil, Çetin ve Yazıcı (2017) ise geliştirmiş oldukları aktif yurttaşlık öz yeterlilik ölçeği alt boyutların da "Siyasi Okuryazarlık, Katılım, Protesto ve Sorumluluk" bulunan bazı maddelerin bu ölçeğin maddeleri ile paralellik gösterdiği ancak alt boyutlar ve ölçtüğü beceriler bakımından farklı olduğu söylenebilir. Örneğin; aktif vatandaşlık öz yeterlilik ölçeğinin siyaset okuryazarlık alt boyutunda bulunan "siyasi partilerin genel düşüncelerini söyleyebilirim" maddesi ile

bu ölçeğe ki politik uzmanlık alt boyutunda bulunan “siyasi partiler arasındaki ideolojik farklılıkları bilirim” benzer becerileri ölçtüğü söylenebilir. Bu noktada politik okuryazarlık ölçeği ilgili alan yazında yeni bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

Politik okuryazarlık ölçeğin alt boyutlarının yük değerleri, politik uzmanlık (8 madde) .57 ile .79, politik bilgi (5 madde) .59 ile .77, politik farkındalık (5 madde) .58 ile .75, politik ilgi farkındalık (3 madde) .65 ile .72 ve politik katılım (3 madde) .61 ile .74 arasında değişmektedir. Ayrıca, ölçeğin faktör yükleri .50’nin üstünde yer aldığı görülmektedir. Kalaycı (2016) madde faktör yüklerinin .30 ve üzeri olması gerektiğini ifade etmiştir. Bu sonuçlar dikkate alındığında politik okuryazarlık ölçeğinin açımlayıcı faktör analizi (AFA) sonuçlarının kabul edilebilir sınırlarda olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca birinci ve ikinci düzey yol şemalarına ait sonuçlar incelendiğinde, 24 maddelik politik okuryazarlık ölçeğini ve ölçeğe ait beş alt faktörünü ölçtüğü ve faktöriyel geçerliğin doğruladığı söylenebilir.

Politik okuryazarlık ölçeğinde yer alan birinci faktörün yük değerleri .57 ile .79, ikinci faktörün yük değerleri .59 ile .77, üçüncü faktörün yük değerleri .58 ile .75, dördüncü faktörün yük değerleri .65 ile .72 ve beşinci faktörün yük değerinin .61 ile .74 arasında değiştiği belirlenmiştir. Alt faktörlere ait faktör yükleri incelendiğinde hepsinin .30’un üstünde olduğu görülmektedir (Kalaycı, 2016). Ölçeğin faktör yüklerini incelendiğinde bütün madde faktör yüklerinin .30’un üzerinde olduğu söylenebilir. Politik okuryazarlık ölçeğinin faktör yükleri incelendiğinde .50’nin üstünde yer aldığı görülmektedir. Bu sonuçlar dikkate alındığında politik okuryazarlık ölçeğinin açımlayıcı faktör analizi (AFA) sonuçlarının kabul edilebilir sınırlarda olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca birinci ve ikinci düzey yol şemalarına ait sonuçlar incelendiğinde, 24 maddelik politik okuryazarlık ölçeğini ve ölçeğe ait beş alt faktörünü ölçtüğü ve faktöriyel geçerliğin doğruladığı söylenebilir.

Çalışmada ölçeğin güvenilirlik katsayısının (Cronbach Alfa), .89 ve alt boyutlarının ise .72 ile .89 arasında değiştiği belirlenmiştir. Cronbach Alfa katsayısı aralıkları incelendiğinde ölçeğin güvenilirlik kriterlerini sağladığını söylemek mümkündür (Kalaycı, 2016). Ölçeğin test tekrar test (.78) katsayısı yüksek düzeyde korelasyona sahiptir. Ölçeğin madde toplam korelasyon değerleri .48 ile .70 arasında değişmektedir. Ölçekte yer alan maddeler incelendiğinde madde toplam korelasyon değerlerinin .30’un altında olmadığı belirlenmiştir (Büyüköztürk, 2017). Ayrıca ölçekteki maddelerin t ($p < .01$) değerlerine göre ayırt edici olduğu saptanmıştır. Çalışmaya ilişkin bütün veriler incelendiğinde ölçeğin politik okuryazarlık düzeyini ölçmede geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabileceğini söylemek mümkündür.

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Ahi Evran University
Journal of Kırşehir Education Faculty

ISSN: 2147 - 1037

ENGLISH VERSION

Introduction

Political literacy, economic literacy, media literacy, entrepreneurship, critical thinking, social participation, collaboration, communication, observation, drawing and interpreting tables, graphs and diagrams, research, space perception, decision making etc. are among the skills that the social studies courses aim to provide. Political literacy is one of the most important skills that prepares individuals for social and democratic life. As a matter of fact, the idea of raising active citizens, which has increased in recent years, has led to the reintroduction of the concept of political literacy into the curriculum (Kuş, 2013).

While the term "*literate*" refers to the process of analysing the letters, the concept of "*literacy*" is manifesting itself as more based on semantics. Today, the concept of literacy is merging with new terms every day and expanding its field of meaning (musical, health, financial, digital, pedagogical, media, visual, new media, critical, early, science, mathematical, emotional, energy, economic, legal, mental health, information, diversity, environmental, statistical scale, etc.) (Kurudayıoğlu & Tüzel, 2010). The concept of political literacy is also one of the basic skills that individuals must acquire in today's world. Because for the development of democracy, the rate of political participation and representation must be increased. So, politically literate individuals are required for a conscious political participation. Political literacy involves the individual's status of having political knowledge, their ability to comprehend a political event, and political awareness (Krosnick, 1990; Zaller, 1992). A politically literate individual is someone who not only understands the situation in which he/ she is located, but is actively and effectively involved in that situation and manages it and also has knowledge about the institutions of the state and the functioning of these institutions, and knows how the political parties and state administrators are elected (İnan & Tarhan, 2018; Kuş, 2013). According to Anderson (2008), the political literacy approach includes competence in terms of knowledge, understanding and practical sense. An individual who is politically literate is someone who is effectively and responsibly interested in politics, actively participates in democratic life and makes decisions on his own (Dirk, 2014; Lockyer, Crick & Annette, 2003). Individuals who are not politically

literate have limited knowledge of political issues and do not know how to actively participate in democratic life (Borhaug, 2008; Denver & Gordon, 1990).

Political literacy is the knowledge of basic concepts and facts which are necessary to understand the content of public debates (Westholm, Lindquist & Niemi, 1990). Political literacy refers to an individual's understanding of the political system and taking action rather than absorbing passive political information. On the other hand, political literacy also constitutes a guarantee for the acquisition of the knowledge, skills and values necessary for taking effective and conscious decisions in democratic participation (Fyfe, 2007). Active Citizenship Education includes social and moral responsibilities, social participation and political literacy (Advisory Group on Citizenship, 1998). Active citizens must be able to examine and make sense of the information provided rather than directly receiving it and take action if necessary (Faiz & Dönmez, 2016). An active citizen is someone who can look at problems on a global scale, accepts cultural differences, works cooperatively and responsibly, solves conflicts without violence, thinks critically, and changes his/ her lifestyle for the protection of the environment. Ensuring the continuity of a country and combining differences on common grounds are only possible by providing the individuals with the awareness of becoming citizens (Hablemitoğlu & Özmete, 2012). Therefore, political literacy education plays an important role in creating this awareness and raising active citizens.

Citizenship education, which starts first in the family and then continues in schools, is an education where the individuals acquire the knowledge and skills on how to fulfil their rights and responsibilities emanating from the relationship between them and the society. Political literacy, which is an important determinant of citizenship education and political participation, is a competence potentially developed in the context of socialization including families and schools (Malafaia et. al., 2017). Because the idea of citizenship does not arise and develop with birth, but is formed by means of interacting and learning within the social process (Veldhuis, 1997). According to Farrell (1998), individuals must systematically learn political literacy as well as all knowledge, skills, attitudes and values that democracy requires in order to grow up as a democratic citizen. Because the most important element of political participation is to have knowledge on policy, law and citizenship. This also constitutes the foundation of democracy. And it has been stated through various studies that this information could only be accessed through policy and citizenship education (Wilkins, 1999).

It should be noted that an effective citizenship education is only possible through democratic education. Because democratic society requires a democratic education (Edwards, 2008). Political participation, political knowledge, political expertise, political awareness and political literacy are also important tasks in a democratic education. Dewey noted that an ideal democracy requires individuals who are conscious, who have a high level of education and who are aware of the tasks of political life (Guttek, 2014). From this point of view, individuals who are politically literate will be able to further

internalize democratic processes. Because democracy is the way of life of the individuals and constitutes one of the most important socio-political issues in today's world.

When the relevant literature is examined, it is observed that scales such as "Active Citizenship Self-Sufficiency Scale" (Arslan, Dil, Çetin & Yazıcı, 2017), "Scale of Political Literacy Skills" (Faiz, 2016), "Active Citizenship Scale" (Sağlam, 2011), "Citizenship Awareness Scale" (Ünal, 2019) and "Global Citizenship Scale" (Şahin & Çermik, 2014) have been developed before. However, no study has been encountered for developing a specific scale related to the structures that make up the dimensions of political literacy. Therefore, it is considered that the findings of this research will fill the gap in the field. The fact that political literacy is becoming more and more important due to technological developments also increases the significance of this study. In addition, the increased interest of individuals in politics along with the social media and new media has made "political literacy" a necessity. In this respect, the aim of the study is to develop a scale for political literacy.

Method

Study Group

In this study, studying at a university in Turkey's Istanbul province, it was conducted with a total of 440 university students aged determined by varying between 18-28 and easily accessible sampling method. Demographic information about the participants is presented in Table 1 below.

Table 1. *Demographic information about the participants*

	EFA		CFA		Total
Gender	Female	Male	Female	Male	
N	129	110	100	101	440
Total N	239		201		
%	54	46	49.8	50.2	
Total %	54.3		45.7		100

When Table 1 is examined, it is seen that an exploratory factor analysis (EFA) was performed with 239 (female, male) students, and confirmatory factor analysis (CFA) was performed with 201 (female, male) students. In addition, according to the table, 54.3% of the study group is the group with exploratory factor analysis, and 45.7% is the group with confirmatory factor analysis.

Data Collection Tools

Stages of developing active citizenship and political literacy scale

Stage of Forming the Item Pool: In order to determine the items of the measurement tool, the researches in the literature and already developed measurement tools have been examined (Dağ & Koçer, 2019; Görmez, 2018; Faiz, 2016; Faiz & Dönmez, 2019; Kuş, 2013; Kuş & Tarhan, 2016; Tarhan, 2015) and 5 university students have been asked five questions which are containing the sub-dimensions on the scale and a pool of 45 items has been created. The draft form of 45 items which has been prepared in 5-likert type (1- *I strongly disagree*. 2- *I do not agree*. 3- *I slightly agree*. 4- *I agree*. 5- *I*

strongly agree) and which shall be filled out by university students, consists of the sub-dimensions namely “Political Expertise, Political Knowledge, Political Awareness, Political Interest and Political Participation”. In addition, whether the items are appropriate in terms of language and expression as well as the clarity and scientific suitability of the items have been examined in accordance with expert opinions and the necessary arrangements have been made. There is no negative item in the developed measurement tool. All items are positive and are not reverse scored. The maximum score one can get from the scale is 120 while the lowest score is 24. As a result of the additivity test (*ANOVA with Tukey’s Test for Non-additivity*), it has been determined that the scale could also be evaluated on the basis of the total score and on the basis of the sub-dimension.

Validity of content and appearance (Expert Opinion Stage): The 45-item draft form has been forwarded to two faculty members with a doctorate in social studies education who have studies on political literacy and political participation with regard to the validity of content and appearance; to a faculty member who have studies on Turkish linguistics with regard to Turkish language checks and to one faculty member with a doctorate in the field of “measurement and evaluation” and three faculty members with a doctorate in the field of classroom education and social studies with regard to suitability of items on the scale for their purpose, suitability in terms of language and for item suggestions. Experts have been asked to examine each of the items in terms of “suitability”, “clarity” and “comprehensibility” and also to determine the suitability of the items for the sub-dimension in which they are located. The experts evaluated each item according to three criteria namely “suitable”, “partially suitable”, “not suitable”, taking into account the Lawshe analysis method. Following the expert evaluations, the content validity index has been calculated.

Arrangements have been made on the relevant items in accordance with the opinions of experts and the measurement tool has been given its final form. According to feedback from experts on the validity of appearance, it has been determined that the items are capable of measuring the relevant structure. The findings of the content validity index, calculated based on the opinions of experts on the items, are presented in Table 2.

Table 2. *Conclusions about the content validity index*

Item Numbers	S	PS	NS	CVI
Item 1	8	0	0	1.00
Item 2	8	0	0	1.00
....	...	...	...	...
Item 32	6	1	1	0.33
....	...	...	...	...
Item 45	7	0	1	0.42
Number of Experts Evaluating the Draft Form	8			
Calculated Content Validity Index (CVI)	0.87			

*S = Suitable. PS = Partially Suitable. NS= Not Suitable. CVI= Content Validity Index

The 45-item pool prepared in accordance with Table 2 has been evaluated by 8 experts and the Content Validity Index (CVI) has been determined to be .87.

Collection of Data

The data of the study has been collected through the forms prepared during the distance education process in the 2019-2020 academic year. Data of the study has been obtained with the help of Google Forms. The 45 items on the scale have been entered into Google Forms and participants have been asked to mark the option most suitable for them. It has been stated that the research shall only be used in the light of scientific data and shall not be revealed to a third party. It has also been explained that the results of the scale formed with the data could be shared with the participants if they wanted. In addition, the volunteering and informed consent forms of the subjects have been annexed to the top of the study. Below is the volunteering and informed consent form of the researchers.

This study will be conducted for the purpose of developing a "*Political Literacy Scale*". The data of the study consists of questions including political participation, political expertise, political knowledge, political interest and political awareness skills. If you notice a different situation in the questions, you may not respond and quit the research. The data obtained in the study shall only be used for scientific purposes and shall not be used for any other purpose. Please do not enter your name, last name and full address in the data collection tool. Just indicate your age, the department you are studying and your gender in terms of the requirements of the study. If you want to participate in the study, please check the box "*Yes*".

Analysis of Data

Before starting the data analysis, it has been examined whether there is any lost data and end value in the dataset (examined with the Box-Plot graph) and the data containing lost data and end values have been removed from the dataset. Then the Kolmogorov-Smirnov test has been performed for normality and it has been determined that the data set did not show a normal distribution ($Z=.106$ $p=.000$). Tabachnick & Fidell (2013) state that the kurtosis and skew values between -1.5 and +1.5 would satisfy the normality assumption. Within the scope of the study, the kurtosis and skew values were found to be -1.088 and .093. As for the regression analysis, the linear relationship assumption has been tested through scatter diagram (Kalaycı, 2016) and it has been shown that there is a linear relationship between the dependent and the independent variable. Afterwards, the following operations have been conducted within the scope of the study.

Validity and Reliability

The following procedures were used to determine the factor structure of the scale: scope, criterion-concurrent and predictive validity, exploratory factor (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA). Ayorca, for the reliability of the scale, the following procedures were used: Pearson product analysis, item analysis and internal consistency coefficient (Cronbach α).

Ethical Approvals of the Study

In this study, all principles within the scope of “**Scientific Research and Publication Ethics Directive of Higher Education Institutions**” have been obeyed. None of the actions mentioned under the heading “**Actions Contrary to the Ethics of Scientific Research and Publication**”, which is the second section of the directive, have been conducted.

Information on Ethical Board Permission

Name of the Board Conducting the Ethical Review = Board of Ethics of Yıldız Technical University

Date of Ethical Review Decision= 22.06.2020

Ethical Review Certificate Number= 73613421-604. 01. 02-E.2006220348

Findings

Findings on Validity Analyses

Exploratory factor analysis (EFA): EFA has been conducted in order to determine the structure validity of the measurement tool. EFA is a method used to determine the number of sub-dimensions where the items contained in a measurement tool prepared and applied as a draft will be collected and determine the type of relationship between these items (Sömez & Alacapınar, 2016). As a result of Exploratory Factor Analysis, 21 items have been removed from the measurement tool. When the results of the remaining items have been examined, it has been determined that the Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) value of the scale was .86 and the Bartlett Globality Test value is .000 ($p < .05$). The fact that the KMO value is .86 indicates that the data is suitable for factor analysis (Kalaycı, 2016). The common variance values of the items included in the scale range from .52 to .78. The slope line graph for the scale is shown in Figure 1.

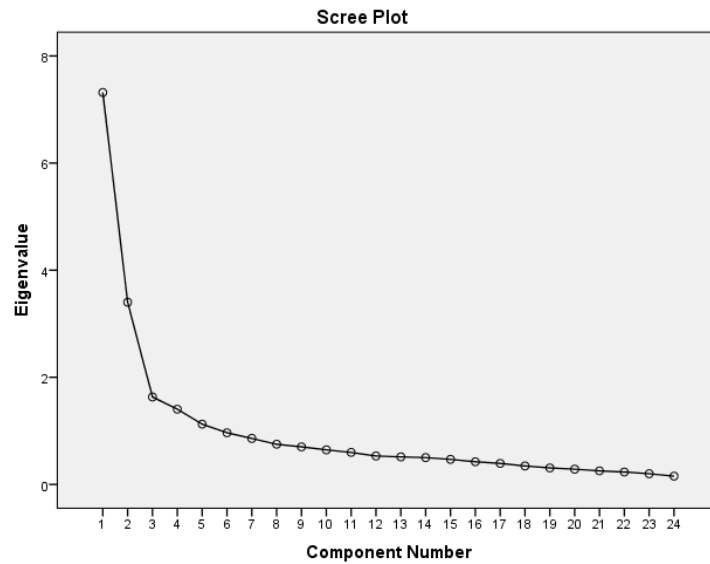

Figure 1. Slope line graph

According to Figure 1, it is possible to say that the scale is not separated by very precise lines after point 5 and therefore consists of five factors. Detailed information about these components has been presented in Table 3.

Table 3. Number of factors related to eigenvalue statistics and the rate of variance explained

Components	Total	Initial Eigenvalues		Extraction Sums of Squared Loadings		
		Variance %	Cumulative %	Total	Variance %	Cumulative %
Component 1	6.635	31.594	31.594	4.391	20.907	20.907
Component 2	2.798	13.322	44.916	2.490	11.858	32.765
Component 3	1.568	7.468	52.384	2.333	11.111	43.876
Component 4	1.362	6.485	58.869	2.153	10.252	54.128
Component 5	1.046	4.983	63.852	2.042	9.724	63.852

In Table 3, five factors with an eigenvalue greater than 1 and the variance ratios explained by these factors are observed. According to Özdamar (2017), determining factors in equal number of eigenvalues greater than 1 is the most commonly used criterion for determining factors. The first factor explains 20,907%, the second factor explains 11,858%, the third factor explains 11,111%, the fourth factor explains 10,252% and the fifth factor explains 9,724% of the total variance. These four factors together explain 63,852% of the total variance. The results obtained after the Verimax rotation have been presented in Table 4 below.

Table 4. Factor loads of items in the analysis method of basic components of the scale

		Factors				
	Items	1	2	3	4	5
Political Expertise	I1. I follow current political events	.787				
	I2. I know ideological differences between political parties	.765				
	I3. I can analyse the impact of political problems on the media	.747				
	I4. I can analyse the impact of political problems on society	.728				
	I5. I can analyse the rhetoric of politicians from a critical point of view	.717				
	I6. I can distinguish a political issue from other issues	.609				
	I7. I can analyse a political event within the process	.606				
	I8. I approach political news in the media with a critical perspective	.566				
Political Knowledge	I9. I know that democracy should be a lifestyle		.765			
	I10. I know that sovereignty rests unconditionally with the nation.		.739			
	I11. I have a level of knowledge of political concepts		.724			
	I12. Individuals that make up society must be equal before the law.		.603			
	I13. I can distinguish democratic societies from other societies		.586			
Political Awareness	I14. I know my responsibilities as a citizen			.749		
	I15. I am aware of my rights as a citizen			.670		
	I16. I am aware of the duties and responsibilities of the state towards citizens			.602		
	I17. I am aware that there should be freedom of thought in democratic societies			.583		
	I18. I am aware that it is necessary to be politically literate to vote consciously			.578		
Political Interest	I19. I would like to know how government systems work				.715	
	I20. Talking about political issues makes me happy				.659	
	I21. I would like to contribute to the solution of problems related to society				.653	
Political Participation	I22. I would like to contribute to political campaigns					.743
	I23. I actively participate in elections					.683
	I24. The people must have a say in the administration of the country					.610

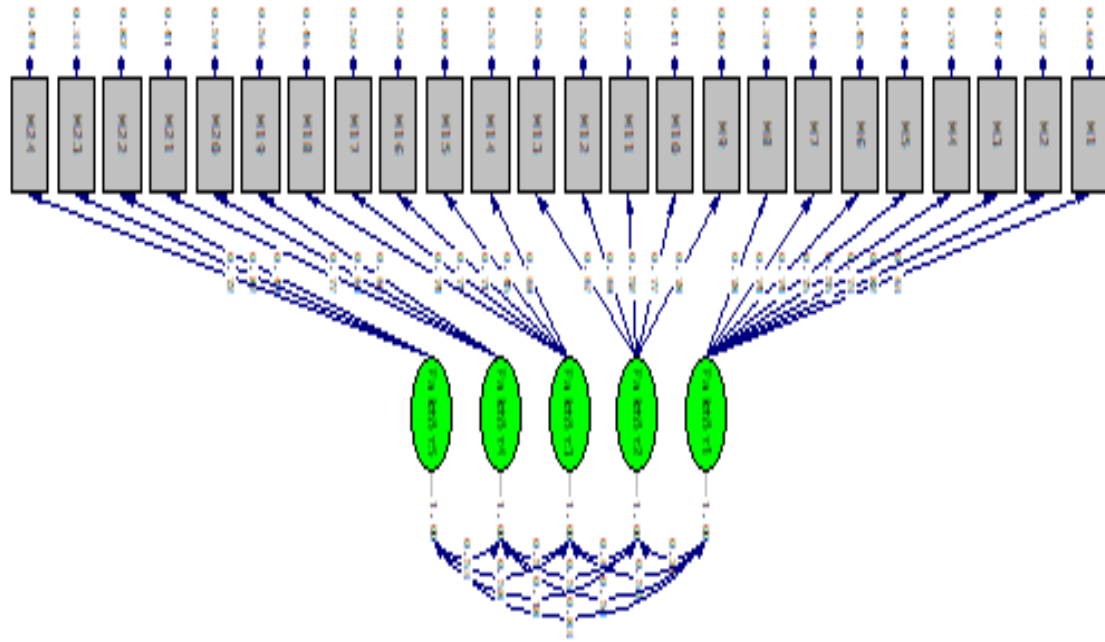
When Table 4 is examined, it is observed that the load values of the political expertise factor (8 items) of the scale range from .57 to .79, the load values of the political knowledge factor (5 items) range from .59 to .77, the load values of the political awareness factor (5 items) range from .58 to .75, the load values of the political interest factor (3 items) range from .65 to .72, and the load values of the political participation factor (3 items) range from .61 to .74. The sub-factors of the scale have been determined by scanning the relevant literature. Expert opinion has been received in order to determine the distribution of the structure formed as a result of Exploratory Factor Analysis to sub-factors. The opinions of the experts have been deemed to be in line with the literature and the names of the sub-factors have been determined as in Table 4 (*Political Expertise, Political Knowledge, Political Awareness, Political Interest and Political Participation*).

Confirmatory Factor Analysis (CFA): CFA has been conducted in order to test the model obtained as a result of EFA. CFA is an examination of whether the model created as a result of EFA has been verified (whether it is suitable for the structure) (Seçer, 2015; Sönmez, 2016). This analysis has been conducted with a different working group other than the one with whom the Exploratory Factor Analysis had been performed. The study group for confirmatory factor analysis (CFA) was composed of 201 university students. Fit indexes have been examined in order to evaluate the results of confirmatory factor analysis (CFA). The determined fit indices have been interpreted with reference to the value ranges specified by Büyüköztürk, Şekercioğlu & Çokluk (2015). Statistical data on fit indices have been presented in Table 5.

Table 5. *Findings on fit indices*

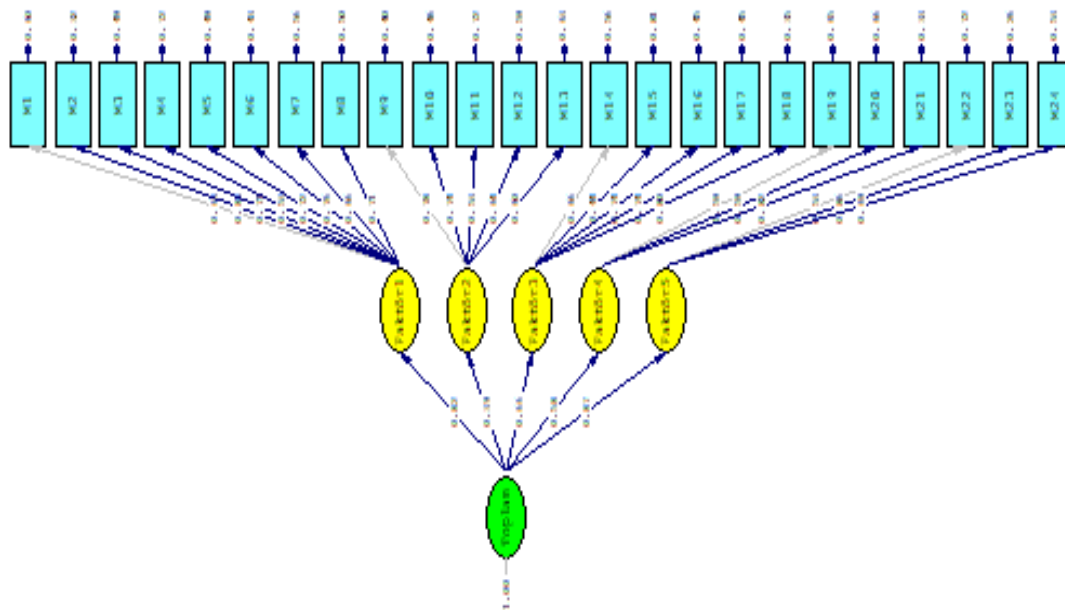
Fit Indices	Perfect Fit Criterion	Good Fit Criterion	Value	Fit Level
χ^2/sd	$0 \leq \chi^2/sd \leq 2$	$2 \leq \chi^2/sd \leq 3$	1.53	Perfect Fit
RMSEA	$.00 \leq RMSEA \leq .05$	$.05 \leq RMSEA \leq .08$	.070	Good Fit
AGFI	$.90 \leq AGFI \leq 1.00$	$.85 \leq AGFI \leq .90$	.87	Good Fit
GFI	$.95 \leq GFI \leq 1.00$	$.90 \leq GFI \leq .95$	.90	Good Fit
CFI	$.95 \leq CFI \leq 1.00$	$.90 \leq CFI \leq .95$	.94	Good Fit
NFI	$.95 \leq NFI \leq 1.00$	$.90 \leq NFI \leq .95$	.93	Good Fit
NNFI	$.95 \leq NNFI \leq 1.00$	$.90 \leq NNFI \leq .95$	.93	Good Fit
RFI	$.95 \leq RFI \leq 1.00$	$.90 \leq RFI \leq .95$	.90	Good Fit
IFI	$.95 \leq IFI \leq 1.00$	$.90 \leq IFI \leq .95$	.94	Good Fit
SRMR	$.00 \leq SRMR \leq .05$	$.05 \leq SRMR \leq .10$	.07	Good Fit
PNFI	$.95 \leq PNFI \leq 1.00$	$.50 \leq PNFI \leq .95$	.76	Good Fit
PGFI	$.95 \leq PGFI \leq 1.00$	$.50 \leq PGFI \leq .95$	.63	Good Fit

As can be seen in Table 5, when the fit indices obtained from the confirmatory factor analysis are evaluated together, it is observed that the four-factor structure of the 24-item scale shows a good fit level. The path diagrams and item structure parameters obtained as a result of the first and second level confirmatory factor analysis have been shown in Figure 2 and Figure 3 below.

Factor1= Political Expertise, Factor2= Political Knowledge, Factor3=Political Awareness, Factor4= Political Interest,
Factor5= Political Participation

Figure 2. Path diagram obtained by first-level

Factor1= Political Expertise, Factor2= Political Knowledge, Factor3=Political Awareness, Factor4= Political Interest,
Factor5= Political Participation

Figure 3. Path diagram obtained by second-level

When the results of the first and second level confirmatory factor analysis in Figures 2 and 3 were examined, it has been determined that the standardized factor loads between the items in the measurement tool and the structures that the items are intended to measure were statistically significant with respect to the t value. Therefore, it is observed that the scores of 24 items included in the measurement tool measure the sub-dimensions that make up the structure of the political literacy scale and provide a factorial validity.

Findings on Reliability Analyses

The Cronbach Alpha value has been calculated in order to determine the internal consistency coefficients of the scale and the results have been given in Table 6.

Table 6. *Findings on Reliability Coefficients*

Dimensions	Mean	Variance	Standard Deviation	Item Number	Internal Consistency (Cronbach Alpha) Coefficient
Political Expertise	30.4733	40.513	6.36496	8	.89
Political Knowledge	21.8092	11.509	3.39256	5	.80
Political Awareness	22.1679	8.756	2.95909	5	.79
Political Interest	12.6489	5.368	2.31691	3	.72
Political Participation	11.5668	6.483	2.54625	3	.72

Looking at Table 6, it is observed that the internal consistency (Cronbach Alpha) coefficient of the " political literacy scale " measurement tool is .86, and the internal consistency (Cronbach Alpha) coefficients for their sub-dimensions range from .72 to .89. The fact that the calculated reliability coefficient is within the range of .72-.86 indicates that it is a fairly reliable scale (Kalaycı, 2016; Özdamar, 2017).

Table 7. *Findings regarding item statistics*

Item No	Item Inference Test Average	Item Inference Test Variance	Adjusted Item - Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Item Inference Cronbach Alpha Value	t-value	sd/p
I1	94.3690	154.825	.398	.487	.899	46.998	
I2	94.1070	147.988	.676	.744	.892	50.068	
I3	94.3850	150.593	.574	.574	.895	47.136	
I4	94.8021	157.471	.294	.564	.901	40.734	
I5	94.2193	147.570	.644	.651	.893	44.839	
I6	94.3636	149.469	.621	.701	.894	46.672	
I7	94.2941	152.069	.525	.587	.896	48.045	
I8	94.1818	145.956	.685	.734	.892	44.102	
I9	94.0909	152.900	.453	.622	.898	49.369	
I10	93.4759	157.552	.352	.654	.900	72.039	
I11	94.2460	155.928	.357	.462	.900	52.338	
I12	93.3316	158.911	.481	.515	.898	117.906	sd=167
I13	93.8717	156.650	.314	.489	.901	55.919	*p<.01
I14	93.7059	154.080	.550	.650	.896	68.794	
I15	94.2246	156.627	.351	.521	.900	51.461	
I16	93.7540	152.574	.610	.554	.895	67.974	
I17	93.4813	155.412	.504	.697	.897	75.523	
I18	93.5294	153.767	.607	.611	.895	77.254	
I19	93.6310	155.664	.485	.540	.897	72.101	
I20	93.9947	153.651	.430	.513	.898	47.960	
I21	94.1818	152.709	.486	.571	.897	47.485	
I22	94.1337	152.837	.476	.500	.897	50.852	
I23	94.1230	149.108	.679	.656	.893	52.944	
I24	94.5775	149.901	.502	.593	.897	36.940	

When Table 7 is examined, it can be said that the total correlations of the items in the political literacy scale vary between .48 and .70. When the correlation values in the scale are examined, it is seen that they are within acceptable ranges.

Discussion, Conclusion and Suggestions

For the factor structure of the political literacy scale, slope line graph diagram, dimensions with eigenvalues 1 and greater than 1 and item load values were taken into consideration. The results show that the scale has a five-factor structure.. These five factors explain 63% of the total variance. When the factor distributions of the items are examined, it is observed that they are collected under the factors *“Political Expertise, Political Knowledge, Political Awareness, Political Interest and Political Participation”*. When the relevant literature is examined, it is observed that the Political Literacy Survey, consisting of four parts, developed by Faiz (2016) have an affective dimension with sub-dimensions: *“Sensitivity, Tolerance, Volunteerism, Equality and Responsibility”* and a *“Behaviour and Skills”* dimension, with sub-dimensions: *“Justice, Empathy, Problem Solving, Recognition of Media and Technology, Manipulation and Persuasion, Responsibility”*. It is possible to say that this survey is completely different from the political literacy scale hereby when the sub-dimensions and items of the scale are examined. It has been observed that some of the items such as *“Political Literacy, Participation, Protest and Responsibility”* of the *“Active Citizenship Self-sufficiency Scale”* developed by Arslan, Dil, Çetin & Yazıcı (2017) were parallel to the items of this scale, but it is different in terms of the sub-dimensions and the skills it measures. For example, it can be expressed the item *“I can tell the general opinions of political parties”* found within the sub-dimension of *“Active Citizenship Self-Sufficiency Scale”* and the item *“I know the ideological differences between political parties”* found in the sub-dimension of political literacy scale hereby measure similar skills. At this point, the political literacy scale herein may be considered as a new study in the relevant literature.

It has been determined that the load values of the first factor range from .57 to .79, the load values of the second factor range from .59 to .77, the load values of the third factor range from .58 to .75, the load values of the fourth factor range from .65 to .72, and the load values of the fifth factor range from .61 to .74. According to Kalaycı (2016), factor loads must be greater than .30. When examining the factor loads of the scale, it may be expressed that all item factor loads are above .30. The factor loads of the political literacy scale appear to be greater than .50. Given these results, it is possible to say that the results of the exploratory factor analysis (EFA) of the political literacy scale are within acceptable limits. In addition, when the first and second level confirmatory factor analysis (CFA) results are examined, it is seen that the sub-dimensions that make up the structure of the 24-item political literacy scale are measured and factorial validity is confirmed.

In the study, it was determined that the reliability coefficient (Cronbach Alpha) of the scale ranged from .89 and its sub-dimensions ranged from .72 to .89. When the Cronbach Alpha coefficient ranges are examined, it is possible to say that the scale meets the reliability criteria (Kalaycı, 2016). The test-retest (.78) coefficient of the scale has a high level of correlation. Item-total correlation values of the scale vary between .48 and .70. When the items in the scale were examined, it was determined that the item total correlation values were not below .30 (Büyüköztürk, 2017). In addition, the items in the

scale were found to be distinctive according to t ($p < .01$) values. When all the data related to the study are examined, it is possible to say that the scale can be used in a valid and reliable way in measuring the level of political literacy.

References

- Advisory Group on Citizenship. (1998). *Education for citizenship and the teaching of democracy in schools*. London: Qualifications and curriculum authority. 10 Mayıs 2020 tarihinde <http://dera.ioe.ac.uk/4385/1/crickreport1998.pdf> internet adresinden erişilmiştir.
- Arslan, H., Dil, K., Çetin, E., & Yazıcı, S. (2017). Aktif yurttaşlık öz-yeterlik ölçeği: bir geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Journal of Human Sciences*, 14(3), 2797-2809. <https://doi.org/10.14687/jhs.v14i3.4771>
- Borhaug, K. (2008). Educating voters: political education in norwegian upper-secondary schools. *Journal of Curriculum Studies*. 40(5), 579- 600. <https://doi.org/10.1080/00220270701774765>
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum* (23. Baskı.). Pegem Akademik Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Şekercioğlu, Ç., & Çokluk, Ö. (2015). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Pegem Akademi.
- Dağ, N., & Koçer, M. (2019). Türkiye’de politik okuryazarlık. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi- International Journal of Society Researches (OPUS)*, 13(19), 2150-2175. <https://doi.org/10.26466/opus.567352>
- Denver, D., & Gordon, H. (1990). The political knowledge, attitudes, and perceptions of school students. *British Journal of Political Science*, 20(2), 263-279. <https://doi.org/10.1017/S0007123400005809>
- Dirk, L. & Onken, H. (2014). Social background, civic education and political participation of young people - the German case. *Journal Of Social Science Education*, 13(3), 68-72. <https://doi.org/10.2390/jsse-v14-i3-1305>
- Edwards, C. H. (2008). *Classroom discipline & management*. New Jersey: John Wiley & Sons Publishers.
- Faiz, M. (2016). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının siyaset okuryazarlık durumları*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Faiz, M., & Dönmez, C. (2016). Öğretmen adaylarının siyaset okuryazarlık düzeylerinin bazı değişkinlere göre incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3629-3642. <http://dx.doi.org/10.14687/jhs.v13i2.4025>
- Faiz, M., & Dönmez, C. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının politik okuryazarlık düzeyleri. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 9(2), 475-501. <https://doi.org/10.23863/kalem.2019.136>
- Farrell, J. P. (1998). Democracy and education: who gets to speak and who is listened to?. *Curriculum Inquiry*, 28(1) 1-7.
- Fyfe, I. (2007). Hidden in the curriculum: Political literacy and education for citizenship in Australia. *Melbourne Journal of Politics*, 32, 110-134.
- Görmez, E. (2018). Güncellenen sosyal bilgiler programının politik okuryazarlık becerisi bakımından yeterliliği. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(STEMES’18), 109-114.

- Hablemitoğlu, Ş. & Özmete, E. (2012). Etkili vatandaşlık eğitimi için bir öneri. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(3), 39-54.
- Hicks, D. (2001). Re-examining the future: the challenge for citizenship education. *Educational Review*, 53(3), 229-240. <https://doi.org/10.1080/00131910120085838>
- İnan, S., & Tarhan, Ö. (2018). Siyasetin öğretimi ve siyaset okuryazarlığı. Arife Figen Ersoy ve Hızır Karaduman (Ed.) *Sosyal bilgilerde güncel okumalar 1* (ss: 31-52). Anı Yayıncılık.
- Kalaycı, Ş. (2016). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (7. Baskı). Asil Yayıncılık.
- Krosnick, J. A (1990). Expertise and political psychology. *Social cognition*, 8, 1-8.
- Kurudayıoğlu, M., & Tüzel, S. (2010). 21. yüzyıl okuryazarlık türleri, değişen metin algısı ve Türkçe eğitimi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 28, 283-298.
- Kuş, Z. (2013). *Politik okuryazarlık ve aktif vatandaşlık*. Gençtürk, E. ve Karatekin, K. (Ed.), Sosyal bilgiler için çoklu okuryazarlık içinde (208-227). Pegem.
- Kuş, Z., & Tarhan, Ö. (2016). Political education in social studies classrooms: a perspective from Turkey. *Journal of Theory and Practice in Education*, 12(3), 464-483.
- Lockyer, A., Crick, B., & Annette, J. (2003). *Education for democratic citizenship. issues of theory and practice*. Ashgate Publishing Limited.
- Malafaia, C., Neves, T., & Menezes, I. (2017). In-between fatalism and leverage: the different effects of socioeconomic variables on students' civic and political experiences and literacy. *Journal of Social Science Education*, 16(1), 43-55. <https://doi.org/0.2390/jsse-v16-i1-1587>
- Özdamar, K. (2017). *Ölçek ve test geliştirme yapısal eşitlik modellemesi*. Nisan Kitapevi.
- Sağlam, H. İ. (2011). Öğretmen adaylarının etkili vatandaşlık yeterlik düzeyleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(1), 39-50.
- Seçer, İ. (2015). *SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi*. Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V., & Alacapınar, F. G. (2016). *Sosyal bilimlerde ölçme aracı hazırlama*. Anı Yayıncılık.
- Şahin, İ. F., & Çermik, F. (2014). Küresel vatandaşlık ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: güvenirlik ve geçerlik çalışması. *Eastern Geographical Review*, 31, 207-218.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. Pearson.
- Tarhan, Ö. (2015). Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarının politik okuryazarlığa ilişkin görüşleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(9), 649-669.
- Ünal, F. (2019). *Vatandaşlık yaklaşımları, vatandaşlık bilinci karma araştırma örneği*. Pegem Akademi Yayınları. ISBN 978-605-69916-3-9. <https://doi.org/10.14527/9786056991639>
- Veldhuis, R. (1997). *Education for Democratic Citizenship: Dimensions of Citizenship Core Competencies and International Activities*. 12 Temmuz 2019 tarihinde <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED430867.pdf> internet adresinden alınmıştır.

- Westholm, A., Lindquist, A., & Niemi, R. G. (1990). *Education and the making of the informed citizen: Political literacy and the outside world*. In O. Ichilov (Ed.), *Political Socialization, Citizenship Education, and Democracy*. Teachers College Press.
- Wilkins, G. (1999). Making good citizens: The social and political attitudes of PGCE students. *Oxford Review of Education*. 25(1-2), 217-230. <https://doi.org/10.1080/030549899104224>
- Zaller, J. R. (1992). *The nature and origins of mass opinion*. Cambridge University Press.